RAADSVOORSTEL

Registratienummer	23.0008916

Datum raadsvergadering	22 juni 2023
Steller	T. Driessen Ruimte & Ondernemen
Onderwerp	Zienswijze op jaarrekening 2022 en begroting OD NHN 2024
Portefeuillehouder	wethouder H.P.J.M. ter Veen

Inleiding

In de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) is opgenomen dat het dagelijks bestuur van de gemeenschappelijke regelingen (GR-en) voor 15 april de jaarrekening over het voorafgaande jaar en de begroting voor het komende jaar bij de deelnemers aan deze regeling moeten indienen. Het dagelijks bestuur van de GR Omgevingsdienst Noord-Holland Noord (OD NHN) heeft de jaarstukken 2022 en de begroting 2024 toegezonden. Zij stelt uw raad in de gelegenheid uw zienswijze op deze stukken uiterlijk 25 juni in te dienen. Het algemene bestuur behandelt de jaarstukken 2022 en de begroting 2024 op 12 juli 2023.

Beslispunten

1. Een positieve zienswijze af te geven op de jaarstukken 2022 van de Omgevingsdienst Noord-Holland Noord.
2. Een positieve zienswijze af te geven op het voorstel tot bestemming van het Jaarresultaat 2022.
3. Een negatieve zienswijze af te geven op de begroting 2024 van de Omgevingsdienst Noord-Holland Noord met de daarin opgenomen verhoging van de gemeentelijke bijdrage van €59.000.

Beoogd maatschappelijk effect

Uitvoering geven aan de kader stellende en toezichthoudende rol van de gemeenteraad zodat de Omgevingsdienst kwaliteit kan brengen bij het uitvoeren van haar omgevingstaken.

Argumenten

1.1 De jaarstukken 2022 zijn inhoudelijk akkoord bevonden en voorzien van een goedgekeurde accountantsverklaring.

Terugblik activiteiten 2022

De coronapandemie heeft in 2022 geen direct merkbaar effect gehad op de uitvoering. De werkprocessen in voorbereiding op de Omgevingswet zijn verder voorbereid en zijn werkend en gereed. In voorbereiding op de wet is tevens gewerkt aan de verschuiving van bodemtaken van Provincie naar gemeente en is het Bodeminformatiesysteem uitgebreid. In het kader van het onder de Omgevingswet door gemeenten vastleggen van de Basisgeluidemissie voor wegen is een verdere verdiepingsslag uitgevoerd. Gemeenten zijn ondersteund bij het uitvoeren van Omgevingsscans en voorbereiden van Omgevingsplannen en Omgevingsvisies. Het nieuwe Register Externe Veiligheidsrisico's (REV) is in voorbereiding op de Omgevingswet gevuld met gegevens over risicovolle activiteiten aangevuld met risico ontvangende gebouwen en locaties. Inmiddels is de Implementatiedatum van de wet diverse malen uitgesteld en nu gesteld op 1 januari 2024. Daarnaast zijn in 2022 enkele wetten ingegaan waaronder de Wet open overheid en de gewijzigde Wet gemeenschappelijke regelingen. Met name in de verzoeken inzake de Wet open overheid wordt al geruime tijd een toename gezien.

De OD heeft begin januari een nieuw zaaksysteem in gebruik genomen als onderdeel van het door de deelnemers gefinancierde Masterplan ICT. De realisatie van de uitvoeringsprogramma's en grote dossiers - zoals stikstof en circulaire economie hebben in 2022 voorop gestaan. Gemeenten zijn ondersteund in diverse projecten rondom Duurzaamheid, Klimaat en Energietransitie.
De Samenwerkingsagenda tussen de vier omgevingsdiensten die werkzaam zijn in Noord-Holland werkt aan diverse gezamenlijke uitvoeringsthema's, bedrijfsvoering en opleiding van personeel. Het aantrekken en opleiden van voldoende kundig personeel blijft een uitdaging voor de OD.
Binnen de eigen mogelijkheden is hierop geïnvesteerd waaronder het opzetten van een eigen trainee-programma waarvan de eerste positieve resultaten zichtbaar zijn. De OD blijft echter geconfronteerd met hoge werkdruk en dit heeft tot gevolg dat behandeltermijnen meer onder druk komen te staan. De OD motiveert dat het voor de toekomstbestendigheid en robuustheid van de OD het noodzakelijk is om te investeren in de organisatie.
De OD neemt deel aan het in juli 2022 gestarte Interbestuurlijk Programma (IBP) Versterking VTH Stelsel. Doel is het doelmatiger maken van het gehele werkveld van de 29 omgevingsdiensten in Nederland.

Inhoud jaarrekening 2022

De jaarrekening laat een totaaloverzicht van baten en lasten per programma zien ten opzichte van de oorspronkelijke begroting. In de verantwoording 2022 is per programmaonderdeel een productrealisatie opgenomen. Het geheel is gerealiseerd binnen de gestelde financiële en bestuurlijke kaders. De jaarrekening 2022 sluit met een positief resultaat van € 1.110.040,-. Dit als totaal van het positief deel Milieutaken € 1.488.331,- en het negatief deel VTH-plustaken - € 378.291,- (Provincie). Het positieve deel wordt in hoofdzaak veroorzaakt door krapte op de arbeidsmarkt waardoor vacatures niet of later zijn ingevuld en minder externe inhuur beschikbaar. Het negatief deel VTH-plustaken wordt in hoofdzaak veroorzaakt door extra inhuur en inzet op het gebied van stikstof en afhandelen van Woo-verzoeken. Daarnaast heeft hoog ziekteverzuim (8%) een negatief effect gehad voor beide delen.

De accountant heeft voor de jaarrekening 2022 een goedkeurende verklaring afgegeven. Daarmee is de jaarrekening rechtmatig en conform de geldende regelgeving (Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten).

Risico's:
De OD signaleert al meerdere jaren dat het aantrekken en opleiden van voldoende kundig personeel moeilijk is. In de uitvoering wordt dit veelal opgevangen door het bestaande personeel en dit zorgt voor hoge werkdruk en bovenmatige opbouw van verlof.

Resumerend:
De jaarstukken 2022 zijn compleet en geven een goed inzicht in de activiteiten van de OD NHN. Dit geeft, mede gelet op het positieve resultaat, aanleiding om een positieve zienswijze af te geven.

2.1 Onderbouwing advies Resultaatbestemming 2022
Het Algemeen bestuur van de Omgevingsdienst stelt voor om de volgende bestemming te geven. Het college stelt voor aan uw raad om hierop een positieve zienswijze te geven.

1. Het negatieve exploitatiesaldo Masterplan ICT niet te onttrekken aan de reserve Masterplan ICT;
Het door de deelnemers gefinancierde Masterplan ICT (MP ICT) heeft betrekking op meerdere jaren en wordt gedekt vanuit een bestemmingsreserve. Dit omdat op voorhand niet altijd kon worden gezien wanneer kosten daadwerkelijk zouden worden gemaakt. Op deze wijze kunnen tekorten of overschot, die ontstaan door verschuiving in tijd per jaar worden verrekend. De jaarlijkse incidentele bijdrage voor het MP ICT vervalt vanaf het jaar 2023. Het MP ICT zal daarmee vanaf de begroting 2023 een structureel onderdeel worden van de begroting. De bijbehorende reserve zal alleen nog voor incidentele uitgaven die nog voortvloeien uit het MP ICT ingezet gaan worden.
In 2022 is er een exploitatietekort ontstaan van € 454.277,- voor het MP ICT. Omdat op overige ICT kosten een voordeel ontstond, resulteert dit in een tekort van € 332.487,-. Dit tekort zou dan gedekt worden door een onttrekking aan de reserve. Gezien het positief resultaat bij het onderdeel Overhead in de Jaarrekening (€ 650.907,-) is het voorstel om geen onttrekking aan de reserve doen. De OD wil deze middelen in 2023 en 2024 graag inzetten voor andere onderwerpen op het gebied van ICT.

2. Geen middelen te storten in de Algemene reserve; In de FUGR is vastgelegd dat Gemeenschappelijke Regelingen in Noord-Holland Noord over een maximale algemene reserve mogen beschikken van 2,5% van de lasten. In 2022 is de omvang van de algemene reserve niet gewijzigd. Met deze omvang geldt nog steeds dat de maximale omvang bereikt is.

3. Een bestemmingsreserve CAO (€ 1.047.000) in te stellen; Voorgesteld wordt een bestemmingsreserve in te stellen om de gevolgen op te vangen van de onlangs voor 2023 afgesloten. Dit betekent ten opzichte van 2022 dat de salariskosten gemiddeld met 9,1 % stijgen. In de begroting 2023 is rekening gehouden met een indexatie van 2,3%. Dit betekent dat voor 2023 een tekort op de salariskosten wordt voorzien € 1.047.000. Hiervan is 62% voor het taakveld Milieutaken (€ 650.000,-) en 38% voor het taakveld VTH-plus (Provincie € 397.000,-).
Op basis van de FUGR wordt de deelnemersbijdrage gedurende het begrotingsjaar 2023 niet aangepast en wordt voorgesteld om een bestemmingsreserve in te stellen om de verwachte ongedekte stijging van de salariskosten op te vangen. Voor het taakveld Milieu zou hiervoor het positieve resultaat ingezet kunnen worden. Dit gaat niet op voor negatieve resultaat van het taakveld VTH-Plus (Provincie).

Om deze reden wordt voorgesteld om naast een gedeelte van het positief resultaat Milieutaken (€ 650.000,-) ook een deel (€ 397.000,-) uit de reserve VTH-plus over te hevelen naar de bestemmingsreserve CAO. Op deze wijze wordt door beide taakvelden bijgedragen.

4. Een bestemmingsreserve verstevigen bedrijfsvoering Milieu (€ 248.000,-) in te stellen;

5. Een bestemmingsreserve verstevigen bedrijfsvoering VTH-plus (€ 152.000,-) in te stellen; De OD wil investeren om de bedrijfsvoering en bedrijfsontwikkeling te verstevigen en beter in control te komen. Hiervoor wordt een controleplan opgesteld en zal daarnaast worden ingezet op externe analyse, tijdelijk extra personele inzet en systeemtechnische- on organisatorische aanpassingen. Inschatting is dat voor 2023 en 2024 € 400.00,- nodig is.
Onduidelijk is hoe in de praktijk de besteding van deze € 400.000,- zal uitpakken voor de verschillende taakvelden. Daarom is het voorstel om per taakveld een reserve in te stellen van gezamenlijk € 400.000,-. Voor de bestemmingsreserve Milieu wordt € 248.000,- van het positieve rekeningresultaat Milieutaken gebruikt en voor de bestemmingsreserve VTH-plus wordt € 152.000,- uit de bestemmingsreserve VTH-plustaken (Provincie) onttrokken. Op deze wijze wordt door beide taakvelden bijgedragen. Het eind 2024 resterende bedrag in de reserves zal worden gerestitueerd aan de deelnemers.

6. Een bedrag van € 927.291 te onttrekken aan de bestemmingsreserve VTH-plus; De bestemmingsreserve VTH-Plus (Provincie) heeft een omvang van € 1.298.498,-. Voorgesteld wordt om een bedrag van totaal € 927.291,- te onttrekken om die hierboven genoemde voorstellen door te voeren. Met dit voorstel, bestaande uit het negatieve exploitatieresultaat VTH-Plus (€ 378.291) en de storting in de reserve CAO) (€ 397.000) en de storting in de reserve versteviging bedrijfsvoering (€ 152.000,-) wordt het genoemde totaalbedrag onttrokken aan de bestemmingsreserve VTH-Plus. Na onttrekking resteert € 371.207,- in de bestemmingsreserve VTH-Plus.

7. Een bedrag van € 590.331 te restitueren aan de deelnemers naar verhouding van de lumpsum bijdrage milieutaken.
Na doorvoering van bovengenoemde voorstellen resteert € 590.331,- van het positieve resultaat Milieutaken (€ 1.148.331, - € 650.000, - € 248.000,-). Voorgesteld wordt dit restant te restitueren aan de deelnemers naar verhouding van de Lumpsum bijdrage.

Concluderend:
De omschreven gevolgen van de nieuwe cao zijn autonoom. De OD geeft al meerdere jaren aan dat robuustheid van de organisatie onder druk staat en verbetering van de bedrijfsvoering en ICT, waaronder Data analyse, nodig is. Door het aanwenden van het rekeningresultaat en onttrekking uit een bestaande reserve kan hierin worden voorzien zonder aanvullende bijdrage van de deelnemers. Dit geeft aanleiding om een positieve zienswijze af te geven ten aanzien van de resultaatbestemming.

3.1 De begroting 2024 is inhoudelijk akkoord bevonden en voldoet aan het toetsingskader Financiële Uitgangspunten Gemeenschappelijke regelingen (FUGR).

Bij argument 3.2 wordt uitleg gegeven waarom het college een negatieve zienswijze voorstelt voor de begroting van 2024.

Kadernota 2024

Door het merendeel van de deelnemers is een positieve zienswijze afgegeven ten aanzien van de indexatie en de verhoging voor Woo verzoeken. In twee gevallen is gevraagd de verhoging voor Woo verzoeken te beperken tot 3fte. Door een gering aantal deelnemers is een negatieve zienswijze afgegeven ten aanzien van de PM post voor de gevolgen Omgevingswet en gevraagd om de gevolgen zo snel mogelijk inzichtelijk te maken. In de vergadering van het Algemeen Bestuur op 9 maart 2023 bleek ruime een meerderheid voor de voorgestelde verhogingen en is dit verwerkt in de nu voorliggende ontwerpbegroting 2024.

Eerder dit jaar hebben de raden een zienswijze kunnen afgeven op de kadernota van de OD. Naast een indexatie van de jaarlijkse bijdrage met 7,26 % werd structureel € 406.000,- gevraagd vanwege toename van verzoeken in het kader van de Wet open overheid (Woo). Dit betrof formatie uitbreiding met 4 fte. Voor de gevolgen van de invoering van de Omgevingswet werd een PM post voorgesteld.

De OD NHN presenteert een meerjarige sluitende begroting. De activiteiten van de OD NHN worden in de begroting beschreven binnen drie programma's:

- Milieutaken (deelnemende gemeenten en provincie Noord Holland);
- VTH plustaken (Provincie Noord Holland);
- Overhead (naar aanleiding van de vernieuwing van de BBV regels).

Met de Begroting geeft het dagelijks bestuur van OD een indicatie over de hoogte van de bijdrage van de deelnemers, de beleidsvoornemens en prijscompensatie. De begroting maakt inzichtelijk welke ontwikkelingen op zowel korte als langere termijn invloed hebben op het beleid en de organisatie, welke strategische keuzes worden gemaakt en welke financiële kaders hiervoor worden vastgesteld. Onderstaand worden de ontwikkelingen benoemd welke van invloed zijn op de voorliggende begroting. Met de komst van de Omgevingswet staat de grootste verandering in de geschiedenis van omgevingsdiensten voor de deur. Daarnaast vragen onderwerpen als stikstof, circulaire economie, natuurbescherming en ondermijning, steeds meer aandacht en expertise.

Financiële uitgangspunten begroting 2024

in de begroting zijn de baten en lasten behoorlijk toegenomen ten opzichte van de begroting 2023 en de kadernota 2024. In de begroting van 2024 wordt rekening gehouden met:

<u>Indexatie bijdrage</u>

Zoals in de kadernota 2024 vermeld hanteert de OD NHN voor de indexatie van de bijdrage een gewogen gemiddelde van 7,26%. Dit is iets hoger dan het door de regietafel gehanteerde percentage van 7,1%. Overeenkomstig het gestelde in de FUGR kan hiervan gemotiveerd worden afgeweken. De OD NHN motiveert dat het in de loon-prijsberekening (70%-30%) te hanteren looncomponent bij de OD NHN 82,8% bedraagt. Door het hanteren van dit hogere percentage in de berekening komt het gewogen gemiddelde op 7,26%.

<u>CAO gemeentemedewerkers</u>

Op basis van de financiële uitgangspunten Gemeenschappelijke Regelingen (FUGR) is in de indexatie van 2024 nog geen rekening gehouden met de gevolgen van de cao wijzigingen per januari 2023. Het nadeel wat hieruit zal ontstaan in 2024 zal tot uiting komen in het rekeningresultaat 2024.

Woo verzoeken

Overeenkomstig de kadernota 2024 wordt een structurele verhoging van € 406.000,- voorgesteld voor de afhandeling van Woo verzoeken. Dit betreft1 fte jurist, 2 fte administratieve medewerker, 0,5 fte Woo coördinator en 0,5 fte om de belasting op de vak-afdelingen op te vangen. De weergegeven toename is herkenbaar vanuit de gemeentelijke praktijk waarbij nog wordt opgemerkt dat gemeenten vanwege de invoering van de Woo compensatie ontvangen vanuit het Gemeentefonds. Gemeenschappelijke regelingen ontvangen dit niet.

Gevolgen omgevingswet

In de begroting 2024 zijn de financiële effecten van vier onderwerpen als gevolg van de Omgevingswet weergegeven. Voor de overige eventuele gevolgen wordt een PM-post opgevoerd. Onder de Omgevingswet vervalt de vergunningsplicht voor LPG-tankstations en worden deze meldingplichtig. Deze taakvermindering heeft voor Opmeer geen gevolg qua bijdrage.

Voor circa 300 veehouderijen binnen het werkgebied ontstaat onder de Omgevingswet een vergunningplicht op basis van het aantal dieren. Deze taakuitbreiding zorgt voor een verhoging van de bijdrage van € 9.000. Hierbij is rekening gehouden met een inschatting van aantal binnen de gemeente aanwezige bedrijven waarvoor de vergunningplicht zal gelden.
Het behandelen van sloopmeldingen asbest wordt onder de Omgevingswet een verplichte basistaak voor de OD. Het gaat hierbij om het bedrijfsmatig verwijderen van asbest en asbesthoudende producten uit bouwwerken en het bedrijfsmatig opruimen van asbest en asbesthoudende producten vrijgekomen ten gevolge van een incident. Deze taakverschuiving zorgt voor een verhoging van de bijdrage van € 31.000. De gemeente Opmeer heeft de vraag gesteld waarom de asbestkosten evenredig verdeeld worden en waarom het niet o.b.v. zoals de lumpsumbijdrage wordt verdeeld (inwoneraantal). De beantwoording is toegevoegd als bijlage. Wij stellen voor alsnog een kanttekening te plaatsen bij de wijze van verdeling en te vragen om mogelijke andere opties.

Met de komst van de Omgevingswet worden gemeenten bevoegd gezag voor bodemtaken. Dit betreft het gebied van handhaving, vergunningverlening, juridische en beleidsmatige advisering. De OD houdt rekening met volledige financiering van deze taken door de gemeenten in lijn met de bijdrage zoals deze tot eind 2023 van de Provincie wordt ontvangen. Onlangs is bekend geworden dat het Rijk geen geld beschikbaar zal stellen voor gemeenten. Er zijn nog geen concrete afspraken over de wijze van financiering van de overgangslocaties. Wel zal men monitoren hoe de uitvoeringspraktijk vordert en op basis hiervan zal worden besloten of er alsnog een vorm van financiering moet worden toegepast. Dit betekent dat de bijdrage in de meerjarenramingen in de toekomst kan wijzigen. Deze taakoverdracht zorgt voor een verhoging van de bijdrage van € 13.000.

Incidentele bijdragen met structureel karakter

Nadere analyse van de bijdragen van deelnemers over de afgelopen jaren leert dat de OD naast de structurele lumpsumbijdrage van de gemeenten nog veel extra inkomsten (gaat) ontvangen. Hoewel deze extra inkomsten in beginsel een incidenteel karakter hebben voor de individuele deelnemer, wordt gezien dat deze inkomsten grotendeels jaarlijks terugkeren en daarmee een structureel karakter hebben.
De omvang is nu zichtbaar gemaakt in de begroting. Het hier aan verbonden risico bij wegvallende extra inkomsten wordt als acceptabel gezien in een arbeidsmarkt waarbij goed personeel schaars is.
De toevoeging van de structurele incidentele bijdrage aan de begroting, heeft geen invloed op de bijdragen van de individuele deelnemers en levert daarmee ook geen wijziging op voor de stemverhouding.

Uurtarieven
De uurtarieven zijn opgenomen in de begroting. Met het vaststellen van de begroting worden de geïndexeerde uurtarieven 2024 vastgesteld. Nieuwe taken worden tegen het gehanteerde uurtarief neergelegd bij de OD NHN.

Overig
Voor het overige heeft de OD NHN ter informatie een aantal ontwikkelingen benoemd waarvoor geen direct of eventueel gevolg is benoemd.

Interbestuurlijk programma versterking VTH-stelsel
De OD NHN neemt deel aan dit programma zoals ingezet door het ministerie van I & W. Dit in opvolging van het in 2021 gepubliceerde onderzoek van de 'commissie Van Aartsen.'
Het programma richt zich op de aanbevelingen van deze commissie ter versterking van het VTH-stelsel. De OD NHN richt zich met deze deelname op scholing en opleiding van medewerkers voor de verbetering van de kwaliteit van de uitvoering op de VTH-taken.

Uitvoering Wet natuurbescherming 'stikstof'
De OD NHN voert de vergunningverlening, toezicht en handhaving uit op het gebied van stikstof uit voor de provincie Noord-Holland Noord (bevoegd gezag). Daarnaast adviseert de OD NHN aan gemeenten, provincie en initiatiefnemers om de kans-rijkheid van bouwprojecten zoveel mogelijk te vergroten.

Geluid
Met de komst van de Ow verandert ook het takenpakket van de gemeenten. Voor het onderdeel geluid betekent dit dat de rekensystematiek voor gezoneerde industrieterreinen verandert. Ook moeten er voor gemeentelijke wegen zogenaamde basisgeluidemissie 's (BGE's) worden vastgesteld en moeten geluidsnormen in het Omgevingsplan worden opgenomen. Voor de BCH-gemeenten heeft deze verandering geen vergaande effecten, omdat deze al een verplichting hebben om geluidsbelastingkaarten te maken en daarbij behorend beleid moeten vaststellen. De verkeerstellingen die voor deze activiteiten gebruikt worden, kunnen met wat aanpassingen ook voor BGE's gebruikt worden.

Energie en Circulair
Het Klimaatakkoord en de doelstelling hieruit hebben ervoor gezorgd dat steeds meer duurzaamheidstaken bij de provincies en gemeenten zijn komen te liggen. Dit vraagt om intensieve inzet en brede samenwerking. De OD NHN ondersteunt de gemeenten hierin zoals bijvoorbeeld bij de totstandkoming van de Regionale Energiestrategie 2.0, het Energiebesparingsakkoord Noord-Hollandse bedrijven 2022 – 2025 en het Rijksprogramma 'Versnelling verduurzaming gebouwde omgeving'. De OD NHN levert inhoudelijke kennis en zorgt voor regionale lijn en deelt kennis waar nodig/noodzakelijk.

Risico's:
Zoals benoemd wordt in de begroting slechts gedeeltelijk rekening gehouden met de gevolgen van de Omgevingswet. Verder worden risico's gezien in de invoering van de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen, boventallig verlof door extra inzet in 2021 en de eventuele uitwerking van het advies van de commissie van Aartsen over de versterking van het landelijk VTH-stelsel.

Voor de personeelslasten ontstaat een risico ten aanzien van de loonkosten in 2024 omdat in de begroting geen rekening is gehouden met de gevolgen van de cao wijzigingen per januari 2023 en 2024. In de toegepaste indexatie is wel een verwachte stijging van loonkosten opgenomen. Het eventuele nadeel wat hieruit zal ontstaan in 2024 zal (achteraf) tot uiting komen in het rekeningresultaat 2024.

3.2 Asbestkosten
Het behandelen van sloopmeldingen asbest wordt onder de Omgevingswet een verplichte basistaak voor de OD. Het gaat hierbij om het bedrijfsmatig verwijderen van asbest en asbesthoudende producten uit bouwwerken en het bedrijfsmatig opruimen van asbest en asbesthoudende producten vrijgekomen ten gevolge van een incident. Deze taakverschuiving zorgt voor een verhoging van de bijdrage van € 31.000. De gemeente Opmeer heeft de vraag gesteld waarom de asbestkosten evenredig verdeeld worden en waarom het niet o.b.v. zoals de lumpsumbijdrage wordt verdeeld (inwoneraantal). De beantwoording is toegevoegd als bijlage.

Wij adviseren een negatieve zienswijze af te geven op de begroting 2024 en vanwege de verdeelsleutel van de asbestkosten een kritische kanttekening te plaatsen. Deze wordt nu evenredig verdeeld waardoor zowel de grote gemeenten als Opmeer hetzelfde bedrag per jaar betalen (€ 31.000). In bijlage 11 is een onderbouwing gedaan van de reden om de kosten evenredig te verdelen. Het college verzoekt het Algemeen Bestuur van de OD om te komen met andere opties tot het verdelen van de asbestkosten.

Bovenstaande punten leiden ertoe dat de gemeentelijke bijdrage 2024 voor de Omgevingsdienst Noord-Holland-Noord voor gemeente Opmeer € 126.000 bedraagt. Per inwoner bedraagt dit € 10,44. De totale verhoging voor de begroting 2024 wordt ten opzichte van de begroting 2023 € 59.000. Er is in de begroting rekening gehouden met € 50.000 (2024) en vanaf € 55.000 (2025).
Voorgesteld wordt om de financiële consequenties (€ 9.000 voor 2024 en vanaf 2025 € 4.000) structureel op te nemen in de gemeentelijke begroting 2024 in afwachting van de reactie van de OD.

<u>Resumerend:</u>
De benoemde ontwikkelingen waarmee rekening is gehouden in de ontwerpbegroting zijn, waar nodig, afdoende gemotiveerd. Een aantal ontwikkelingen zijn autonoom of onafwendbaar en de gevolgen van de invoering van de Omgevingswet kunnen nog niet volledig worden gekwantificeerd. Gelet op voorstaande wordt voorgesteld een negatieve zienswijze af te geven ten aanzien van de ontwerpbegroting 2024. We plaatsen namelijk een kanttekening voor wat betreft de verdeling van de kosten voor asbestverwijdering.

Kanttekeningen

Uit de begroting komt naar voren dat de risico’s in voldoende mate in beeld zijn. In de FUGR is vastgelegd dat Gemeenschappelijke Regelingen in Noord-Holland Noord over een maximale algemene reserve mogen beschikken van 2,5% van de lasten. Voor de OD NHN geldt dat de maximale omvang bereikt is. De weerstandcapaciteit wordt ingeschat als matig om de bestaande risico’s te dekken. De OD NHN draagt zorg voor de risico’s die zich binnen zijn organisatie en/of bij werkzaamheden kunnen voordoen.
Voor de gemeente als deelnemer kunnen zich de volgende risico’s voor doen:

- Niet alle taken kunnen worden uitgevoerd binnen wettelijke termijnen en afgesproken kwaliteitskaders;

- Het te veel aan uitgevoerde taken wordt pas aan het einde van het kalenderjaar in rekening gebracht;
- Door hoge werkdruk kan verzuim toenemen waardoor het capaciteitsprobleem in potentie nog verder toe neemt;
- De gevolgen van de invoering van de Omgevingswet zijn niet geheel inzichtelijk;

Voor deze risico's geldt dat deze periodiek worden besproken bij de gesprekken met de accountmanagers en de bestuurlijke opdrachtgever. Op deze wijze wordt een vinger aan de pols gehouden en worden de risico's tijdig gesignaleerd en beperkt.

Wettelijk kader

De Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) vormt het wettelijk kader.
Daarnaast is de werkwijze vastgelegd in diverse bovenregionale regelingen, te weten de Gemeenschappelijke Regeling zelf, de door de raden in Noord-Holland Noord vastgestelde Uitgangspunten gemeenschappelijke regelingen (FUGR 2019) en de bovengenoemde notitie 'Informatievoorziening Gemeenschappelijke Regelingen'.

Conform artikel 58b van de Wgr stuurt een gemeenschappelijke regeling vóór 30 april de voorlopige jaarrekening naar de deelnemende gemeenten en provincie. De Wgr voorziet niet in een mogelijkheid voor deelnemers om zienswijzen in te dienen. Deze mogelijkheid is in aanvulling hierop vastgelegd in de FUGR.

Het indienen van zienswijzen door de gemeenteraden is geregeld in de FUGR en artikel 58 en 59 van de Wgr.

Burgerparticipatie

Er heeft voor dit advies geen burgerparticipatie plaatsgevonden.

Financiën

In juni 2022 heeft de gemeenteraad middels een motie het college de opdracht gegeven om bij alle raadsvoorstellen van gemeenschappelijke regelingen met een zienswijze in de financiële paragraaf op uniforme wijze inzichtelijk te maken wat de financiële consequenties zijn voor de Opmeer en daarbij in ieder geval aandacht te besteden aan:

- De structurele financiële (meerjarige) effecten voor Opmeer
- De incidentele financiële effecten voor Opmeer

Indexatie 2024
Op 26 oktober heeft de Regietafel de indexering voor het jaar 2024 aangepast voor de oplopende inflatie. "In een eerdere brief die u heeft ontvangen over de kadernota (16 sept 2022) hebben we aangegeven dat de Regietafel is gehouden aan de opdracht van de gemeenteraden, en het volgen van de vastgestelde FUGR. Hieraan is de zinsnede toegevoegd dat indien de stijging van de inflatie sneller gaat dan de voorcalculatie CBS-cijfers van maart 2022 weergeven, dit als het moet kan leiden tot een correctie van het voorcalculatie indexcijfers 2024. Dat is nu het geval". De index op basis van de meest recente cijfers van september 2022 komt uit op een indexcijfer van 7,1%. De indexering wordt altijd structureel doorgerekend.

Overige financiële ontwikkelingen:

Jaarrekening 2022

De jaarrekeningcontrole heeft geleid tot een goedkeurend oordeel voor getrouwheid en rechtmatigheid van de accountant. De jaarrekening 2022 sluit met een positief resultaat van € 1.110.040,-. Het Algemeen bestuur van de Omgevingsdienst stelt voor om de volgende bestemming te geven. Het college stelt voor aan uw raad om hierop een positieve zienswijze te geven.

1. het negatieve exploitatiesaldo Masterplan ICT niet te onttrekken aan de reserve Masterplan ICT;
2. geen middelen te storten in de Algemene reserve;
3. een bestemmingsreserve CAO (€ 1.047.000) in te stellen;
4. een bestemmingsreserve verstevigen bedrijfsvoering Milieu (€ 248.000) in te stellen;
5. een bestemmingsreserve verstevigen bedrijfsvoering VTH-Plus (€ 152.000, Provincie) in te stellen;
6. een bedrag van € 927.291 te onttrekken aan de bestemmingsreserve VTH-plus (Provincie);
7. een bedrag van € 590.331 te restitueren aan de deelnemers naar verhouding van de lumpsum bijdrage milieutaken. Dit bedraagt voor Opmeer € 3.100.

Begroting 2024

Wanneer de begroting van de OD NHN wordt vastgesteld zoals voorgesteld ontstaat er voor 2024 en de opvolgende jaren een nadeel voor het budget voor Milieubeheer (672300 - 443303) in de begroting zoals onderstaand is weergegeven.

Bijdrage in meerjarenbegroting OD	€	66.000	
Verhoging Woo verzoeken (kadernota OD)	€	1.200	
Voorgestelde indexatie (kadernota OD)	€	5.800	
Verhoging Bodemtaken	€	13.000	
Verhoging Veehouderijen	€	9.000	
Verlaging LPG-tankstations	€	-	
Verhoging Asbestmeldingen	€	31.000	+
Totale bijdrage aan OD	€	126.000	
Reeds in de begroting opgenomen	€	67.000	-/-
Totaal nog op te nemen	**€**	**59.000**	

Wij adviseren een negatieve zienswijze af te geven op de begroting 2024 en vanwege de verdeelsleutel van de asbestkosten een kritische kanttekening te plaatsen. Deze wordt nu evenredig verdeeld waardoor zowel de grote gemeenten als Opmeer hetzelfde bedrag per jaar betalen (€ 31.000). In bijlage 11 is een onderbouwing gedaan van de reden om de kosten evenredig te verdelen. Het college verzoekt het Algemeen Bestuur van de OD om te komen met andere opties tot het verdelen van de asbestkosten.

Bovenstaande punten leiden ertoe dat de gemeentelijke bijdrage 2024 voor de Omgevingsdienst Noord-Holland-Noord voor gemeente Opmeer € 126.000 bedraagt. Per inwoner bedraagt dit € 10,44. De totale verhoging voor de begroting 2024 wordt ten opzichte van de begroting 2023 € 59.000. Er is in de begroting rekening gehouden met € 50.000 (2024) en vanaf € 55.000 (2025).

Voorgesteld wordt om de financiële consequenties (€ 9.000 voor 2024 en vanaf 2025 € 4.000) structureel op te nemen in de gemeentelijke begroting 2024 in afwachting van de reactie van de OD.

Kanttekening:

Uit de zienswijzen bij de kadernota kwam naar voren dat het wenselijk is de financiële consequenties van de invoering van de Omgevingswet zoveel mogelijk nu al in beeld te brengen.

Voor een aantal onderwerpen is dit helaas nog niet mogelijk. Op het gebied van veehouderijen, LPG-tankstations en sloopmeldingen (asbest) heeft de OD de financiële gevolgen in de begroting 2024 opgenomen. Voor de overige onderwerpen hebben ze een pro memorie post behouden. Hieruit kunnen dus extra kosten uit voortvloeien voor Opmeer. De kosten voor asbestsanering zijn op dit moment evenredig verdeeld over de gemeenten. Dit is voor Opmeer t.o.v. andere grote gemeenten een enorme kostenpost. Het idee is dus om het voorlopig eerst evenredig te verdelen en dan – op basis van (meerjarige) ervaringscijfers – op termijn eventueel tot een andere verdeling te komen. De grote lijn zou daarvoor eerst duidelijk moeten zijn en dat is hij nu niet.

Communicatie

Na besluitvorming door de raad wordt het Dagelijks Bestuur van de Omgevingsdienst Noord-Holland Noord per brief geïnformeerd over de vastgestelde zienswijze.

Uitvoering

Na besluitvorming door de raad wordt het Dagelijks Bestuur van de Omgevingsdienst Noord-Holland noord per brief geïnformeerd over de vastgestelde zienswijze. Behandeling van de zienswijzen en vaststelling van de jaarrekening is geagendeerd voor de vergadering van het Algemeen Bestuur van de OD NHN op 13 april. Behandeling van de zienswijzen en vaststelling van de begroting is geagendeerd voor de vergadering van het Algemeen Bestuur van de OD NHN op 13 september.

Bijlagen

1. Zienswijze Brief jaarrekening 2022 en begroting 2024 OD NHN;
2. Jaarrekening 2022 OD NHN;
3. AB-besluit jaarrekening 2022 OD NHN;
4. Accountantsverslag jaarrekening 2022 OD NHN;
5. Controleverklaring jaarrekening 2022 OD NHN WG;
6. AB-besluit resultaatbestemming 2022 OD NHN;
7. Begroting 2024 OD NHN;
8. AB-besluit Begroting 2024 OD NHN;
9. Beantwoording vraag asbestkosten OD.

Raadsbesluit

De raad van de gemeente Opmeer,

gelet op de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr);

gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders 16 mei 2023;

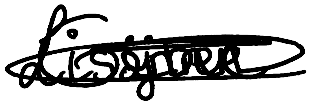
gehoord de behandeling in de oordeelsvormende vergadering van 8 juni 2023;

besluit:

1. Een positieve zienswijze af te geven op de jaarstukken 2022 van de Omgevingsdienst Noord-Holland Noord;
2. Een positieve zienswijze af te geven op het voorstel tot bestemming van het Jaarresultaat 2022;
3. Een negatieve zienswijze af te geven op de begroting 2024 van de Omgevingsdienst Noord-Holland Noord met de daarin opgenomen verhoging van de gemeentelijke bijdrage van €59.000.

Aldus besloten in de raadsvergadering van 22 juni 2023.

voorzitter
G.J. van den Hengel

griffier
L. Gijben